

212 - وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كُنَّا نَتَحَدَّثُ عَنْ حَجَّةِ الْوَدَاعِ وَالنَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ أَطْهَرِنَا، وَلَا نَدْرِي مَا حَجَّةُ الْوَدَاعِ، حَتَّىٰ حَمَدَ اللَّهَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَتَّقَىٰ عَلَيْهِ، ثُمَّ ذَكَرَ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ فَأَطْبَبَ فِي ذِكْرِهِ، وَقَالَ: «مَا بَعَثَ اللَّهُ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَنْذَرَهُ أُمَّةَهُ؛ أَنْذَرَهُ نُوحٌ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ بَعْدِهِ، وَإِنَّهُ يَخْرُجُ فِيهِمْ: فَمَا حَفِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ شَأْنِهِ فَلَيُسَرِّيَ عَلَيْكُمْ، إِنَّ رَبَّكُمْ لَيُسَرِّيَ بِأَعْوَرَ، وَإِنَّهُ أَعْوَرُ عَيْنِ الْيَمْنَىٰ، كَانَ عَيْنُهُ عِنْبَةً طَافِيَّةً.

أَلَا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَ عَلَيْكُمْ دِمَائُكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ، كَحُرْمَةٍ يَوْمَكُمْ هَذَا، فِي بَلَدِكُمْ هَذَا، أَلَا هَلْ بَلَّغْتُ؟» قَالُوا: نَعَمْ، قَالَ: «اللَّهُمَّ اشْهُدْ – ثَلَاثًا – وَبِكُمْ – أَوْ: وَيَنْحُكُمْ – انْظُرُوا: لَا تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ». رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَرَوَى مُسْلِمٌ بَعْضَهُ. [خ 4402، م 169/100، 169، 66/120 في الفتنة، باب ذكر الدجال].

212. Ибн Умар розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайхи васаллам орамиздаликларида видолашув ҳажи деб гапирад эдик, лекин видолашув ҳажи нима эканини билмас эдик. У зот Аллоҳга ҳамду сано айтдилар, сүнг Масих Дажжолни зикр қилдилар ва у ҳакда узоқ гапирдилар. У зот: «Аллоҳ қай бир набийни юборган бўлса, у ўз умматини албатта огоҳлантирган. Нуҳ ҳам, ундан кейинги набийлар ҳам ундан огоҳлантирганлар. У ораларингиздан чиқади. Унинг қандайлиги сиз учун махфийдир» деб, сүнг: «Лекин Роббингизнинг бир кўзли эмаслиги сиз учун махфий эмас. Дажжолнинг эса ўнг кўзи йўқ. Кўзи худди бўртиб турган узум донасига ўхшайди», дедилар».

«Огоҳ бўлинг, Аллоҳ қонларингиз ва молларингизни шу кунингиз, шу юртингиз ва шу ойингиз ҳарамлиги каби сизларга ҳарам қилди. Ҳой, етказдимми?» дедилар. «Ҳа», дейишди. Кейин уч марта «Аллоҳим, Ўзинг тувоҳ бўл!» деб, сўнг «Ҳолингизгавой бўлсин [ёки Шўрингиз қурсин], қаранглар, мендан кейин бир-бирининг бўйнига (қилич) урадиган кофирларга айланиб кетманглар!» дедилар».

И мом Бухорий ривоятлари. Баъзисини имом Муслим ривоят қилдилар.

Шарҳ: Барчамизга маълумки, Дажжол қиёмат қоим бўлиши олдидан ер юзида чиқиб, кўплаб одамларнинг йўлдан адашишларига сабаб бўладиган махлуқдир. У ҳақида баъзи савол-жавобларни келтиrsак.

- *Дажжол қаерда яшайди?*

- Аллоҳ таолонинг Ўзигагина маълум бўлган оролда.

- *Дажжол чиққанидан кейин қанча яшайди?*

- 40 кун яшайди.

- *Бу кунларнинг узунлиги қай даражада бўлади?*

- Дажжол чиққан биринчи кун бир йилдек, иккинчи кун бир ойдек, учинчи кун бир ҳафтадек, қолган кунлар бизнинг кунларимиздек ўтади.

- *Дажжолнинг ёнида нималар бўлади?*

- Ёнида жаннат, дўзахи ёки икки дарё бўлиб, бири муздек, иккинчиси алангаланиб қайнаб турган бўлади.

- *Ундаги жаннат ва дўзах ҳақиқиими?*

- Йўқ, ундаги жаннат аслида дўзах, дўзах эса аслида жаннатdir.

- *Дажжолнинг тезлиги қанчалик бўлади?*

- У шамол каби тез юради. Ҳадиси шарифда шундай келган:

“Эй Расулуллоҳ! У ер юзида қандай тезликда ҳаракат қиласи?” “Ортидан шамол эсган ёмғирли булут каби. У бир қавмга келиб, даъват қиласи. Улар унга иймон келтириб, даъватини қабул қиласилар...” (И мом Муслим 2937. И мом Термизий 2240).

- Дажжол қаерларга кира олмайди?

- Тўрт жойга кира олмайди: Маккага, Мадинаға, Қуддусга, Тур тоғига. Бир ҳадисда бундай дейилган: “Дажжолнинг оёғи, биронта маконга етмай қолмайди. Лекин Макка, Мадина, Байтул-мақдис ва Тур тоғи бундан мустасно. Чунки фаришталар уни бу жойлардан қувиб чиқаради”. (Ином Қуртубийнинг “Тазкира” китоби).

- Дажжол неча кишини ўлдиради?

- Бир мўмин йигитни ўлдиради. У йигит ҳақида Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай деганлар: **“Бу (мўмин киши) оламлар Роббиси ҳузурида шаҳидларнинг энг улуғидир”**. (Ином Муслим, Ином Бухорий ривоятлари).

- Дажжолнинг шакли қандай?

Сайд ибн Жумҳон Сафийнадан ривоят қиласи: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бизга хутба ўқиб, шундай дедилар: **“Ҳар бир Набий умматини Дажжолдан огоҳлантирган. Огоҳ бўлинглар, унинг чап кўзи филай. Ўнг кўзининг устида ортиқча эти бор. Икки кўзининг ўртасига “кофир” деб ёзилган...”** (Тайолиси ва Ином Аҳмад ривоятлари).

Бошқа бир ҳадисда **“Ўқиши биладиган ва билмайдиган ҳар бир мўмин уни ўқий олади”** дейилган.

- Дажжолни ким ўлдиради?

- Аллоҳнинг Набийси Исо алайҳиссалом ўлдирадилар.

- Ер юзида Дажжолнинг фитнасидан каттароқ фитна бўлганми?

- Ер юзида Дажжол фитнасидан кўра каттароқ фитна бўлмаган.

Абу Умома ривоят қилган ҳадисда Пайғамбаримиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам одамларга нидо қилиб, шундай дедилар:

“Эй инсонлар! Аллоҳ Одам зурриётини яратгандан бери, ер юзида Дажжол фитнасидан кўра каттароқ фитна бўлмаган. Аллоҳ азза ва жалла биронта Набийни юборган бўлса, албатта, у умматини Дажжолдан огоҳлантирган. Мен набийларнинг сўнгисиман. Сизлар энг сўнгги умматсиз. Шубҳасиз, у сизларга чиқади. Агар у мен орангизда бўлган вақтда чиқса, мен ўзим ҳар бир мусулмон учун у билан ҳужжатлашиб (ғолиб чиқаман). Агар у мендан кейин чиқса, ҳар бир киши ўзи учун ҳужжатлашади. Аллоҳ менинг ўрнимга ҳар бир мусулмонга ёрдам беради...” (Ибн Можа ривояти).

- Дажжол қаердан чиқади ва унга кимлар эргашади?

- Дажжол шарқдан, аниқроғи, Хурсондан... Исфахоннинг Яхудийя номли қишлоғидан чиқади. Сўнгра Ироқ билан Шом ўртасидаги Ҳижоз ерига боради.

Абу Бакр Сиддиқ розияллоҳу анҳудан: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам айтдилар: **“Дажжол машриқдан, Хурсон деган ердан чиқади. Юзлари тери қопланган совутга ўхшайдиган гурухлар унга эргашади”**.

(Имом Термизий ва Ибн Можа ривоятлари).

- Дажжолга дунёдаги барча кофирлар, яҳудийлар, шу жумладан, Исфаҳон яҳудийларидан етмиш мингтаси эргашади. Қолаверса, мусулмонлар ичидаги жоҳиллар, илмсизлар, авомлар, аёллар ва ёш болалар эргашиб кетишлари айтилган.

- Дажжол сўзининг маъноси нима?

- Дажжол сўзининг луғавий маъноларидан бири “Ери кесиб ўтувчи” деганидир. Бу малъун, узоқ масофаларни тезлик билан босиб ўтишда, ери тез суратда айланиб чиқишида ғайриоддий құдратга эга. Шунинг учун унга “Дажжол” деб ном берилган. У ер юзини хачирга ўхшайдиган думсиз эшагига миниб, айланиб чиқади. Эшагининг икки қулоғи ораси қирқ зироъ келади. Дажжол шамол ҳаракатлантирган ёмғирли булут каби, ер юзида тез суръатда ҳаракат қиласи. Бу ҳам Аллоҳ бандаларига юборадиган синовлардан ҳисобланади.

- Дажжолдан қутулиш учун нима қилиш керак?

- Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳадиси шарифларда айтган ишларни қилиш керак.

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай деб дуо қилар әдилар: **“Аллоҳим! Мен Сендан, дангасаликдан, қариб-қартайишдан, гуноҳдан, қарздор бўлишдан, қабр фитнаси ва қабр азобидан, дўзах фитнаси ва дўзах азобидан ва бойлик фитнасининг ёмонлигидан паноҳ сўрайман. Мен Сендан яна фақирлик фитнасидан паноҳ беришингни, Масиҳи Дажжол фитнасидан паноҳ беришингни сўрайман. Аллоҳим! Менинг хатоларимни сув, қор ва дўл билан ювгин. Оқ кийим кирдан тозалангани каби қалбимни ҳам хатолардан тозалагин. Машриқ билан Мағрибни узоқлаштирганинг каби мен билан хатоларим орасини ҳам узоқлаштиргин”**. (Бешовлари Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилганлар).

Демак, доим дуоларимизда ушбу дуони ҳам қилиб юришимиз керак.

Набий соллаллоҳу алайхи васаллам шундай дедилар: “**Сизлардан биронта киши Дажжолга йўлиқса, унга Каҳф сурасиниг аввалини ўқисин**”. (Имом Термизий ривоятлари).

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайхи васаллам яна шундай дедилар:

“**Сизлардан биронта киши Дажжолга дуч келса, унинг юзига тупурсин ва Каҳф сурасиниг аввалини ўқисин**”. (Имом Табароний ривоят қилганлар).

Манба: hadis.islom.uz

